

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Exempel på tentamina i Praktisk filosofi: Grundkurs

I detta häfte hittar du exempel på tentamina som lämpar sig bra att öva sig på inför skrivningarna. Det är viktigt att vara medveten om att frågorna som kommer på tentamina kan variera från år till år.

LUNDS
UNIVERSITET

Examinerande lärare: Dan E

Varje fråga betygssätts från 0-10. Siffrorna står för i hur hög grad mätt i tiotal procent som svaret uppfyller kvalitetskraven. 2 motsvarar alltså 20%, 8 motsvarar 80% och 10 motsvarar 100% nöjdhet med kvaliteten i svaret.

Bokstavsbetygen A till E bör alltså förstås i procentsatser. För att bli godkänt krävs att svaret till minst 50% uppfyller kvalitetskraven. A står för minst 90%, B för minst 80%, C för minst 70%, D för minst 60% och E för minst 50%.

Sammanlagt kan man alltså på **hela tentan** få 60. För A krävs minst 54, för B 48, för C 42, för D 36 och för E krävs minst 30.

Tentamen i praktisk filosofi:

Moralfilosofins historia

FPRA12, FPPA01 , FPRB04 ,

2015-10-02

Norman: *The Moral Philosophers*:

1. Förklara skillnaden mellan substantiell etik och metaetik. Vad menar Norman är förklaringen till att så många filosofer på 1900-talet företrädesvis sysslat med metaetik? Vad anser Norman om distinktionen?
2. Förklara vad Platons idélära går ut på. Vilken var Aristoteles' inställning till idéläran som grund för moralisk kunskap.
3. Redogör för Aristoteles' doktrin om den gyllene medelvägen.
4. Redogör för Humes teori om moraliska dygder.
5. Vad menar Norman när han säger att Kants universaliserbarhetskrav är ett konsistens- och opersonlighetskrav, men inget opartiskhetskrav?

Det tre artiklarna:

6. Harry G Frankfurt har en hierarkisk modell av viljan. Beskriv hans modell. När kan man tala om fri vilja enligt denna modell?

LYCKA TILL!

Obs! Du måste uppvisa giltig legitimation!

Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

Tentamen

Kritiskt tänkande och tillämpad etik

Kurs: FPRA: 12

Datum: 6 maj 2019

Examinerande lärare: Henrik Andersson

Maxpoäng: 40p. För E krävs 20p. För D krävs 24p. För C krävs 28p. För B krävs 32.
För A krävs 36p.

Språk: svenska eller engelska.

DEL A: TILLÄMPAD ETIK

- 1 (3p) Redogör för begreppet "preferensutilitarism".
- 2 (3p) Förklara distinktionen Singer gör mellan "homo sapiens" och "person". Varför är detta en viktig distinktion att göra enligt Singer?
- 3 (3p) Redogör för Singers jämlikhetsprincip och hur han använder den i sin diskussion om rasism.
- 4 (3p) Vilken åsikt har Singer om frivillig eutanasi och hur motiverar han sin åsikt?
- 5 (4p) Presentera Thomsons violinistexempel. Vad är poängen med exemplet? Hur bemöter Singer det? Argumentera även för din åsikt.
- 6 (4p) Hur argumenterar Singer för att vi har en skyldighet att hjälpa folk som lever i absolut fattigdom? Redogör för två möjliga invändningar som Singer presenterar och förklara hur han sedan bemöter dessa invändningar.

DEL B: KRITISKT TÄNKANDE

1. (3p) Vad innebär det att ett argument har premisser som är:
(a) acceptabla, (b) relevanta och (c) adekvata?
Ge ett exempel på argument där premisserna inte tillfredsställer (a), ett exempel på ett argument där premisserna inte tillfredsställer (b) samt ett exempel där premisserna inte tillfredsställer (c).
2. (3) Redogör för en teori om sanning.
3. (4p) Redogör för tre olika typer av definitioner samt två metoder till att ge definitioner. Ge även exempel.

Tentan fortsätter på nästa sida!

4. (3p) Vad bör man tänka på när man utvärderar ett argument där premissen hänvisar till en auktoritet?
5. (4p) Är följande argument deduktivt giltiga? Motivera ditt svar.
  - (i) Om vi tillåter dödshjälp så kommer det sluta med att vi dödar alla som är kostsamma för samhället. Det kommer inte sluta med att vi dödar alla som är kostsamma för samhället. Alltså så kommer vi inte tillåta dödshjälp.
  - (ii) Om vi får abortera foster med allvarliga sjukdomar så får vi ge spädbarn med allvarliga sjukdomar dödshjälp. Vi får inte abortera foster med allvarliga sjukdomar, alltså så får vi inte ge spädbarn med allvarliga sjukdomar dödshjälp.
6. (3p) Förklara vad följande begrepp innebär. Ge även exempel:
  - (i) falsk dikotomi, (ii) analytiskt påstående (eng. analytic statement), (iii) halmdocka (eng. straw man), (iv) ad hominem och (v) guilt by association, (vi) nödvändigt villkor

Lycka till!

LUNDS
UNIVERSITET

Tentamensdatum: 2019-04-26
Kurs: FPRA 12:3, FPPA01:3
Examinerande lärare: Jakob Green
Werkmäster, Andrés Garcia
Maxpoäng: 50

Filosofiska institutionen

Uppsamlingstentamen FPRA 12:3, FPPA01:3 Moralfilosofi

A. Jakobs frågor: TIMMONS

Fråga 1:

Bör du vara vegan?

- A) Redogör och analysera för hur en kulturrelativist skulle kunna resonera kring frågan. (2 p.)
- B) Redogör och analysera för hur en dygdetiker skulle kunna resonera kring frågan. (3 p.)
- C) Redogör och analysera för hur en utilitarist skulle kunna resonera kring frågan. (2 p.)
- D) Redogör och argumentera för vad du tycker är det rätta svaret på frågan "bör du vara vegan?" (3 p.).

Fråga 2:

Beskriv och utvärdera W.D. Ross teori om det moraliskt rätta (theory of right conduct). (6 p.).

Fråga 3:

Beskriv vad Eutyfrons dilemma (Eutyphro's dilemma) är för något och varför det är ett problem för så kallade "divine-command"-teorier. Diskutera sedan hur *du* anser att en anhängare av "divine-command" bör besvara och förhålla sig till dilemmat. (4 p.).

Fråga 4:

Du är på väg till en föreläsning och stöter på någon som tigger om pengar. Du har 100 kronor (i mynt). Du vet inget om den här personen mer än att den ber om monetär hjälp. Du hinner både ge pengar och gå på föreläsningen. Redogör och argumentera dels för vilka som är de moraliskt relevanta faktorer i den här situationen och dels vad du slutligen bör göra i den här situationen givet att du är kantian. (5 p.).

Var god vänd.

B. Andrés' frågor: BERGSTRÖM

Fråga 5:

Förklara hur man ska förstå misstagsteorin (på engelska känd som "the error theory"). Nämn en semantisk och en ontologisk fördel som denna teori kan tänkas ha. (5 p.)

Fråga 6:

Henrik säger att det är bra att vara ärlig och dåligt att vara oärlig. Förklara hur naturalister, objektivister och emotivister skulle kunna tolka innebörden av detta uttalande. (6 p.)

Fråga 7:

Förklara varför emotivismen ibland ansetts medföra en sorts internalism om motivation. Ta ställning till om du tycker att det är en för- eller nackdel för emotivismen. (6 p.)

Fråga 8:

Förklara vilken sorts teori värderealismen är och vad den säger. Mackie har utmanat denna teori genom att åberopa fenomenet superveniens, medan Harman har utmanat den genom att betona världens roll i förklaringar av våra observationer. Redogör för dessa utmaningar och ta ställning till hur starka du tycker att de är. (8 p.)

OBS! Lägg svaren i separata konvolut!

Lycka till!
Jakob & Andrés

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamen:
Kurs: FPRA12:4, FPPA01:4
Examinerande lärare: Dan E

Maxpoäng: 50
A: 45-50
B: 40-44
C: 35-39
D: 30-34
E: 25-29
U: 0-24

**Tentamen i praktisk filosofi:
Samhällsfilosofi
FPRA12:4, FPPA01:4
2015-12-16**

Wolff:

1. Förklara varför naturtillståndet enligt Locke från början var förhållandevis fridfullt. Förklara också varför det enligt honom i längden blev ohållbart.
2. Hur har man argumenterat mot marknaden från marxistiskt och socialistiskt håll?
3. Beskriv de olika formerna av positiv särbehandling ("affirmative action")? Menar Wolff att man kan rättfärdiga positiv särbehandling för att åstadkomma en mer jämställd arbetsmarknad? Vad finns det för argument för och emot?

Halldenus:

4. Redogör för skillnaden mellan positiv frihet, negativ frihet och frihet från dominans.
5. Varför menar Halldenus att makt och resursfördelning måste analyseras tillsammans och att Rawls följaktligen har fel när han hävdar att det är irrationellt att bry sig om sin relativa materiella position? Vad menar Michael Walzer med begreppet dominant resurser?

LYCKA TILL!

Obs! Du måste uppvisa giltig legitimation!

Saknar Du giltig legitimation vid tentamenstillfället får Du inte tentera.

LUNDS
UNIVERSITET

Filosofiska institutionen

Tentamensdatum: 2019-06-07

Kurs: FPRA12:5

Examinerande lärare: Mattias Gunnemyr,
Frits Gävertsson

Ordinarie tentamen i praktisk filosofi: Religionsfilosofi & estetik (FPRA12:5)

Obs! Du måste uppvisa giltig legitimation!

Saknar du giltig legitimation vid tentamenstillfället får du inte tentera.

(Varje fråga ger ett av följande betyg E, D, C, B, A eller U. Betygen på delfrågorna vägs samman till ett samlat betyg för hela tentamen).

Vänligen lägg svaren till DEL I & DEL II i separata konvolut.

DEL 1: Estetik. Besvara *en* av frågorna (1)-(3) och *två* av frågorna (4)-(7):

Originaltextfrågor (besvara en av dessa):

- (1) I "On the Cognitive Triviality of Art" argumenterar Jerome Stolnitz för tesen att lärdomar från konsten är triviala. (i) Redogör kortfattat för Stolnitz's argumentation för denna slutsats, samt för (ii) hur en estetisk kognitivist som vill gå emot Stolnitz skulle kunna argumentera för att sanningar som nås via konsten inte är triviala, eller har något annat värde. (iii) Bör våra estetiska omdömen av ett verks värde påverkas av moraliska överväganden rörande det konstverket förmedlar (motivera ditt svar)?
- (2) Iris Murdochs kärleksbegrepp spelar en central roll i både hennes moralfilosofi och estetik. Redogör för (i) grunddragen i Murdochs kärleksbegrepp samt (ii) för hur det relaterar till hennes förståelse av det sublima. (iii) Vad ser du för fördelar respektive nackdelar med Murdochs ansats jämfört med Kant och Burke och vilken teori om det sublima tycker du är att föredra (motivera ditt svar)?
- (3) Morris Weitz argumenterar, influerad av Ludwig Wittgenstein, för att konceptbegreppet är ett "öppet begrepp". (i) Vad innebär det att ett begrepp är "öppet"? Weitz argumenterar också emot en hel rad klassiska definitionsförsök. (ii) Vilket verkar rimligast av dessa och är Weitz rättvis i sin kritik (motivera ditt svar)? (iii) Vilken roll tycker du att konstdefinitioner bör spela i den teoretiska debatten om estetik och konst, och vilka praktiska konsekvenser (om några) tycker du att en sådan debatt bör eftersträva (motivera ditt svar)?

Allmänna frågor (besvara två av dessa):

- (4) Sublima njutningsupplevelser tycks paradoxala i det att de samtidigt framstår som motbjudande. (i) Hur skiljer sig Immanuel Kants förståelse av det sublima från Edmund Burkes? (ii) Vilka fördelar ser Jean-François Lyotard med Burkes ansats? (iii) Vad tycker du om idén om att det sublima kan ses som "avantgardets motor" (motivera ditt svar)?

Var god vänd!

- (5) Utifrån sin förståelse av *mimesis* utmanar Platon konstens moraliska värde. (i) Redogör kortfattat för Platons utmaning. Humanisten, esteticisten, och transgressionalisten presenterar alla olika försök att bemöta Platons utmaning. (ii) Redogör för huvuddragen i dessa tre ansatser och ta ställning till vilken du tycker är rimligast (motivera ditt svar). (iii) Vad menar Hans-Georg Gadamer med "dubbel mimesis"?
- (6) Virginia Woolfs roman *Mrs. Dalloway* (1925), som är starkt influerad av James Joyces *Ulysses* (1922), handlar om en dag i huvudpersonen överklasskvinnan Clarissa Dalloways liv där hon förbereder kvällens middagsbjudning. Romanen utforskar språkets relation till medvetandet, utmanar vår tidsuppfattning genom ständiga hopp i berättandet, byter hela tiden perspektiv genom att förflytta sig mellan olika karaktärens medvetanden och minnen, samt tecknar en bild av mellankrigstidens London. Hur kan man argumentera för att (i) romanens stilistiska egenheter är utmärkande för modernismen genom att fokusera på de fyra drag som Bale identifierar som centrala för denna? (ii) Hur kan man säga att avantgardet bygger vidare på dessa centrala drag? (iii) Vad ser du som de viktigaste förtjänsterna och bristerna med konst av den här typen (motivera ditt svar)?
- (7) Kjersti Bale utgår i mångt och mycket från Hans-Georg Gadamer's hermeneutiska konstsyn. (i) Beskriv Gadamer's konstsyn och de fördelar Bale ser med detta angreppssätt. (ii) Hur utgör ansatsens beroende av en etablerad kanon ett problem? (iii) Hur menar Bale att problemet bör hanteras, och vad tycker du om hennes lösningsförslag?

DEL 2: Religionsfilosofi. Välj tre (3) av följande fyra (4) frågor och besvara dem.

- (1) I Descartes *Avhandling om metoden* framför Descartes ett resonemang som börjar med ett metodiskt tvivlande på allting och som slutar med ett argument för att Gud existerar. Redogör för detta resonemang och diskutera om vilka styrkor och svagheter detta specifika argument har. Redogör dessutom för Descartes kortare variant av det ontologiska gudsbeviset. Vad(vilka) är Humes invändning(ar) mot det ontologiska gudsbeviset? Vilka är Kants invändningar mot detta bevis? Vilka slutsatser drar du av dessa resonemang (motivera ditt svar)?
- (2) I boken *Tankar* argumenterar Blaise Pascal att vi bör tro på Gud. Beskriv hans argument, ta upp ett par invändningar mot det, och förklara hur Pascal bemöter dessa. (Vad det gäller hur Pascal bemöter argumenten kan du begränsa dig till de argument vi tagit upp i kursen). Förklara också vad det är för typ av argument. Anser du att Pascal har bevisat att vi bör tro på Gud? Motivera ditt svar!
- (3) I Humes *Dialoger om naturlig religion* driver karaktären Cleanthes ett argument *a posteriori* som på en gång skall bevisa "Gudomens existens och dess likhet med människans sinne och intelligens". Redogör för detta argument. Lyft fram och diskutera åtminstone fyra av de invändningar som riktas mot argumentet i dialogerna eller i "Om en särskild försyn och om livet efter detta". Vilka slutsatser drar du av denna diskussion (motivera ditt svar)?
- (4) A) I "Om själens odödlighet" argumenterar Hume att vi inte kan bevisa att själen är odödlig. För att göra detta tar han upp tre olika typer av argument som talar för tesen att själen är dödlig, för att sedan argumentera att de inte håller. Vilka är dessa tre argument? Vad är Humes motargument?
 B) I "Om en särskild försyn och om livet efter detta" framför den person som kallas "vännen" ett argument mot idén att vi kan bevisa att det finns ett liv efter detta. Hur lyder det här argumentet? Motsvarar detta argument något av argumenten i "Om själens odödlighet"?

Lycka till!

Mattias & Frits